

I fjol beviljade Jordbruksverket Agortus AB EU-pengar till innovationsprojektet Svensk Specialfröproduktion. Hela 20 miljoner har tilldelats projektet som pågår till och med 2020. Syftet är att få igång svensk odling av specialfröer och skapa en värdekedja med stora potentiella affärsmöjligheter för Sverige.

AV MIKAELA BERGEMALM

Olof H Christerson belyser vinstmöjligheterna med fröproduktion för Sverige. Foto: Jonatan Jacobsson

Svensk specialfröproduktion

– en ny affärsmöjlighet

I dag finns det en större global efterfrågan på bladgrönsaker som exempelvis spenat. Med detta medföljer behovet av större och fler fröodlingar för produktion av utsädet. Vd för Agortus, Olof H Christerson, anser att projektet är en stor möjlighet för Sverige.

– Sverige har globala konkurrensfördelar för utsädesproduktion. Till exempel när det kommer till framgångsrik spenatfröproduktion. Vi ska dra nytta av att vi har lång dag och kort natt. Där konkurrerar vi inte med länder som Italien, Egypten eller Nigeria. Vår kunskap, vår infrastruktur och vårt klimat är vår vinstlott.

Danmark som föregångsland

Olof förklarar att vi idag ligger ett steg efter i Sverige på området. Danmark däremot är i framkanten när det gäller produktion av utsäde. Olof berättar att den danska affären är värd cirka

1–2 miljarder kronor i fröproduktion i grannlandet. Hela 80 procent av världspröduktionen av hybridspenatfrö står danskarna för och odlingen består av sammanlagt 10 000–12 000 hektar årligen. Eftersom Sverige har lika försättnings- är denna business alldeles för god för att missa, anser Olof.

– Danskarna står för en enorm produktion och här sitter vi svenskar med armarna i kors! Det är viktigt att vi kommer vidare. Därför ansökte vi om pengar för att starta upp en fungerande produktion, marknadskedja och mer- värdekedja som alla inom verksamheten kan dra nytta av.

Odling på kontrakt

Huvudgrödan som projektet lägger mest fokus på att producera är spenatfrö. Andra grödor såsom timjan, krysantemum samt andra blomster- och grönsaksfröer ingår, om inte i lika stor omfattning. Samtliga grödor är för pro-

duktion av specialfröer och till utsäde så därför är frökvalitet väldigt viktig.

Agortus har en kontraktsodling där odlare får producera utsädet, torka det och lämna in det för kontroll. Under hela odlings säsongen finns det odlingskonsulter som kan bidra med stöd för odlarna vid eventuella problem. I gentjänst ska odlarna få högre lönsamhet inom företaget och ett ytterligare tillfälle att få in variation i växtföljden.

Odlare till försöket

Odlare som är med i verksamheten skördar och torkar utsädet för att sedan skicka det på prov till Agortus för kvalitetsgranskning. Agortus tar sedan hand om rensning av fröerna enligt kundens krav. I samband med projektet har ett renseri byggts ut för att kunna hantera och rensa specialfröer till utsädeskvalité.

Kvaliteten på fröerna är A och O och om grobarheten skulle visa sig vara

Agortus AB

Agortus i skånska Svalöv är leverantör av agrobaserade råvaror till livsmedelsindustrin, detalj respektive parti-handeln och agrosektorn.

I fjol fick de 20 miljoner till innovationsprojektet för att utveckla en värdekedja. Utöver Agortus var deltagande partners till en början HIR Halland, SLU Alnarp och Elitutsäde i Värmö KB. Ovanstående partners valde att dra sig ur senare delen av 2017. Projektet pågår till 2020

Idag är projektägaren Agortus AB. Andra samverkanpartners i projektet är: Mazars, Norogard AB, Skibaröds Gård, Sveriges Utsädesförening och BCC AB. Utanför samverkansavtalet står Sparbanken Skåne.

dålig så kan priset sjunka kraftigt. Kvalitetskontroller görs under hela säsongen från odlingsfälten till rensriet. För flera grödor kan det krävas att odlaren har tillgång till en precisionssåmaskin. Även en radhacka kan vara bra att ha. Odlaren måste även ha möjlighet att torka fröerna långsamt för att uppnå en bra kvalitet på utsädet. De producerade fröerna säljs sedan vidare till de ledande fröproducenterna i världen.

Framtidsplaner

Olof anser att det varit svårt att driva

ett innovationsprojekt som inneburit mycket administration och tung likviditetsbelastning. Han önskar att vi i Sverige hade ett mer sunt och bejakande innovationsklimat.

– Här i Sverige borde Jordbruksverket bejaka innovation inom den gröna sektorn, kan vi få för mycket företag och företagande?

När innovationsprojektet är slut 2020 fortsätter verksamheten inom specialfröproduktion på samma sätt och Olof hoppas då att vi kommit en bit på vägen.

TEMA FRÖ

Projektets största fokus ligger på produktion av spenatfrön. Foto Mostphoto

– Då är vi uppe på sådana volymer att finansieringen är löst på lång sikt. Jag ser att vi 2025 har 1 000 hektar spenatfröproduktion, avslutar Olof. •

Är du intresserad av att börja odla specialfrögrödor till projektet? Läs mer på: www.agortus.com eller kontakta Olof på olof@agortus.com.

LÄS MER